

Najaarsnota 2026

gemeente
Weststellingwerf

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Najaarsnota 2026	3
Programma 0. Bestuur en organisatie.....	5
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	6
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	8
Programma 6. Sociaal domein	10
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	13
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	15
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	16
Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten	18
Overzicht kosten overhead	18
Overige baten en lasten	20
Budgettair neutrale wijzigingen.....	21

Najaarsnota 2026

Mutaties najaarsnota

De najaarsnota geeft een actueel financieel inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de begroting 2026. Het geeft inzicht in de afwijkingen of bijstellingen op de vastgestelde begroting. Het is de tweede tussenrapportage van het jaar en is gebaseerd op de gegevens over de eerste acht maanden van het lopende begrotingsjaar.

Voorgestelde aanpassingen

Per programma staan de op dit moment bekende wijzigingen die onoverkomelijk en onvermijdelijk zijn, plus de ontwikkelingen die we nog verwachten. Programma's waar geen wijzigingen worden verwacht staan niet vermeld.

Saldo najaarsnota

Het begrotingssaldo van 2026 is na de verwerking van de voorjaarsnota en alle overige begrotingswijzigingen die door de raad zijn vastgesteld momenteel € 1.136.530 negatief. De financiële wijzigingen van de najaarsnota geven een negatief resultaat van € 581.426 waardoor het geactualiseerde saldo van de begroting 2026, inclusief de najaarsnota, uitkomt op ongeveer € 1.7 miljoen negatief.

De prognose laat zien dat we in 2026 meer lasten hebben dan de baten die we ontvangen. Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. De belangrijkste aanpassingen zijn: nadeel op jeugdzorg, nadeel op overhead, de uitkomst van de meicirculaire 2026, verrekening gemeentefonds uit voorgaande jaren, voordeel op WMO en meer baten qua rente (Treasury).

Incidentele baten en lasten 2026

De omvang van de incidentele budgetten in de begroting heeft invloed op het uiteindelijke rekeningsaldo. Op dit moment bedraagt het totaal aan incidentele budgetten afgerond € 3,8 miljoen. Door monitoring van de voortgang van de incidentele budgetten verwachten wij dat een deel van de beschikbare middelen niet meer in 2026 tot besteding komt. Dit hangt onder andere samen met de planning en voortgang van activiteiten en externe afhankelijkheden. Daardoor wordt een deel van de geraamde lasten naar verwachting niet in 2026 gerealiseerd, wat een positief effect heeft op het rekeningsaldo.

Daar staat tegenover dat voor een deel van deze incidentele budgetten ook een incidentele onttrekking aan de reserves is begroot. Het betreft een bedrag van circa € 1,5 miljoen. Voor zover de onderliggende budgetten niet tot besteding komen, is deze onttrekking eveneens niet nodig.

Bij de jaarrekening beoordelen wij kritisch welke nog niet bestede incidentele budgetten daadwerkelijk in aanmerking komen voor overheveling naar 2027. Daarbij wordt per budget beoordeeld of sprake is van een concrete verplichting, een realistische uitvoeringsplanning of een aantoonbare noodzaak om de middelen beschikbaar te houden. Alleen in die gevallen wordt een voorstel tot overheveling gedaan.

Hieronder is ter informatie de herkomst van het incidentele bedrag in 2026 opgenomen.

Incidentele lasten en baten 2026	
Herkomst	Geraamd
Begroting 2026	952
Jaarrekening 2025	1.489
Voorjaarsnota 2026	812
Begrotingswijzigingen	570
Totaal incidenteel	3.823

Prognose rekeningresultaat

Op basis van deze najaarsnota verwachten wij een negatief rekeningresultaat van € 1.720.022.

Samenvatting mutaties najaarsnota 2026

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Eindtotaal per programma		2026
Stand begroting na		
Alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met augustus		-1.136.530
Vertretpunt najaarsnota 2026		-1.136.530
Mutaties najaarsnota:		
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		-15.728
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		-60.000
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		-48.447
Programma 6 Sociaal domein		-1.180.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		0
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing		35.000
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		1.484.000
Overzicht Overhead		-1.117.500
Overige baten en lasten		321.249
Eindtotaal programma's, saldo najaarsnota		-581.426
Afronding		-2.066
Stand 2026 na najaarsnota		-1.720.022

Programma 0. Bestuur en organisatie

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s)	Van der Graaf, Hartog en Bos
Organisatie	Publiek & Communicatie

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
uit de		2026
Lasten		
<u>Burgerzaken</u>		
Reisdocumenten en rijbewijzen		98.825
Totaal lasten		98.825
Baten		
<u>Burgerzaken</u>		
Reisdocumenten en rijbewijzen		-114.553
Totaal baten		-114.553
Totaal programma 0		-15.728

Toelichting cijfers

Burgerzaken

Reisdocumenten en rijbewijzen

De baten en lasten voor reisdocumenten en rijbewijzen zullen naar verwachting lager uitvallen dan begroot. Aan de batenkant gaat het om lagere inkomsten uit leges. Aan de lastenkant worden lagere uitgaven verwacht, waaronder de afdracht aan het Rijk. Doordat zowel de baten als de lasten lager uitvallen, heeft het resultaat per saldo geen groot effect op de begroting.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder(s)	Hartog, Hoen en Bos
Organisatie	Beleid, Gemeentewerk en Vastgoed, Grondzaken & Facilitair

Taakvelden

- Openbaar vervoer
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in de openbare ruimte)
- Verkeer en vervoer
- Recreatieve havens
- Parkeren (geen lasten en baten)

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		2026
Lasten		
<u>Verkeer en vervoer</u>		
Vervanging vlinder Plaisierbosch		-25.000
Gladheidsbestrijding		-30.000
Afronding Winkelstraat		-115.000
Vrijval stelpost wegen		145.000
SPUK stimulering verkeersmaatregelen		-421.000
<u>Recreatieve havens</u>		
Inhuur havenmedewerker		-35.000
Totaal Lasten		-481.000
Baten		
<u>Verkeer en vervoer</u>		
SPUK stimulering verkeersmaatregelen		421.000
Totaal Baten		421.000
Totaal programma 2		-60.000

Toelichting cijfers

Verkeer en vervoer

Vervanging vlonder Plaisierbosch

Door een incident van brandstichting aan een vlonder zijn onverwachte herstel- en vervangingskosten ontstaan. Deze uitgaven waren niet voorzien bij het opstellen van de begroting. Als gevolg hiervan vallen de lasten voor dit taakveld hoger uit dan begroot. Mogelijk kan deze schade nog verhaald worden op de daders, maar dat is nu nog te onzeker.

Gladheidsbestrijding

Als gevolg van de hevige sneeuwval in januari zijn de lasten voor gladheidsbestrijding hoger uitgevallen dan begroot. De extra inzet van personeel, materieel en stroommiddelen heeft geleid tot een overschrijding van het beschikbare budget.

Afronding herinrichting Winkelstraat

Na afronding van het project Herinrichting Winkelstraat zijn nog enkele facturen ontvangen voor afrondende werkzaamheden en is ter gelegenheid van de oplevering een openingsfeest voor inwoners georganiseerd. Aangezien deze kosten niet waren opgenomen in de begroting, zijn de lasten hoger uitgevallen dan begroot.

Vrijval stelpost wegen

Wij verwachten in het huidige jaar geen beroep te hoeven doen op de stelpost wegen. Dit houdt verband met het uitblijven van de resultaten van onderzoeken naar de toestand en aanpak van wegen in het veengebied. Hierdoor komen de geplande werkzaamheden later tot uitvoering en kan de stelpost in 2026 vrijvallen.

Stimulering Verkeersveiligheid (SPUK)

De Investeringsimpuls Verkeersveiligheid is een door het Rijk beschikbaar gesteld budget van € 500 miljoen tot 2030. Dit geld is bedoeld om een impuls te geven aan de verbetering van de verkeersveiligheid op het onderliggend wegennet: wegen in beheer van gemeenten, provincies en waterschappen. De middelen worden in meerdere aanvraagrondes (tranches) verdeeld.

Als gemeente verwachten we in de vierde tranche een bedrag van € 421.000 ontvangen. Dit bedrag gebruiken we de komende jaren voor verschillende projecten die de verkeersveiligheid in onze gemeente verbeteren. Deze projecten komen uit het uitvoeringsprogramma GVVP, dat in het najaar van 2025 jaar is vastgesteld. Bij deze regeling verwacht het Rijk dat wij als gemeente minimaal 50% zelf bijdragen aan de projecten.

Recreatieve havens

Inhuur havenmeester

De werkzaamheden binnen de haven hebben geleid tot een grotere inzet van externe havenmeesters dan bij het opstellen van de begroting was geraamd. Als gevolg hiervan vallen de lasten hoger uit dan begroot.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s)	Hoen, Hartog en Van der Graaf
Organisatie	Beleid, Sport & Leefstijl en Vastgoed, Grondzaken & Facilitair

Taakvelden

- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Cultureel erfgoed
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Media
- Musea
- Sportaccommodaties
- Sportbeleid en activering

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		2026
Lasten		
<u>Sportbeleid en activering</u>		
<i>Heite Schaaktoernooi</i>		-5.491
<u>Sportaccommodaties</u>		
<i>Subsidieregeling groot onderhoud sport</i>		-40.169
<u>Media</u>		
<i>Extra bijdrage voor bibliotheek</i>		-2.787
Totaal lasten		-48.447
Totaal programma 5		-48.447

Toelichting cijfers

Sportbeleid en activering

Heite schaaktoernooi

Het Heite schaaktoernooi ontvangt tweejaarlijks een begrotingssubsidie van de gemeente. Deze aanvraag hadden wij in 2025 en 2027 verwacht, maar hebben we nu ontvangen in 2026. Deze subsidie is (en het plafond 2026 wordt verhoogd tot) € 5.491.

Sportaccommodaties

Subsidieregeling groot onderhoud sport

Jaarlijks is er budget beschikbaar voor een subsidie groot onderhoud sportaccommodatie met een subsidieplafond van € 76.502. Verenigingen kunnen voor 1 april een aanvraag indienen voor onderhoud op hun sportaccommodatie. 50% van de kosten worden door de vereniging zelf gedekt en 50% door de gemeente Weststellingwerf. Indien er niet voldoende budget is, wordt het bedrag normaal gesproken naar rato verdeeld. De bestaande subsidieregeling is ruim overvraagd. De aangeleverde offertes zijn beoordeeld. Ondanks deze controles blijft een overvraging van de bestaande budgetten bestaan, mede vanwege de besteding van middelen in 2026 aan groot onderhoud in 2025. De als subsidiabel beoordeelde onderhoudskosten zijn belangrijk voor het toegankelijk houden van maatschappelijke voorzieningen. Om deze twee redenen wordt geadviseerd om in 2026 € 40.169 extra beschikbaar te stellen uitvoeren van de subsidie groot onderhoud sport 2026.

Media

Decentralisatie Uitkering Overheidsbrede Dienstverlening (vroeger SPUK IDO)

Voorgaande jaren stelde het Rijk middelen voor Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) beschikbaar via een SPUK-regeling. In 2026 zijn deze middelen niet gekoppeld aan de bibliotheek en maken zij onderdeel uit van de algemene uitkering bedoelt voor overheidsbrede dienstverlening. Aangezien Stichting Bibliotheken Zuidoost Fryslân (BZOF) zich al jaren hiervoor inzet en deze diensten dit jaar ook aanbiedt aan onze inwoners, heeft de gemeenteraad via de Voorjaarsnota ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van €24.553. Hierna heeft het Rijk de voorgenomen korting van 10% teruggedraaid, waardoor het bedrag van deze uitkering hoger wordt. We stellen voor om ook dit restant beschikbaar te stellen aan de bibliotheek. Daarmee wordt het subsidieplafond 2026 verhoogd naar € 720.261.

Programma 6. Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Portefeuillehouder(s)	Den Hartigh, Bos, van der Graaf, Hartog
Organisatie	Beleid, Projecten, Schakelteam, Gebiedsteam en Serviceteam

Taakvelden

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Wmo
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal
- Inkomensregelingen
- WSW en beschut werk
- Arbeidsparticipatie
- Hulpmiddelen en diensten (Wmo)
- Huishoudelijke hulp (Wmo)
- Begeleiding (Wmo)
- Dagbesteding (Wmo)
- Overige maatwerkarrangementen (Wmo)
- Jeugdhulp ambulant lokaal
- Jeugdhulp ambulant regionaal
- Jeugdhulp ambulant landelijk
- Jeugdhulp met verblijf lokaal
- Jeugdhulp met verblijf regionaal
- Jeugdhulp met verblijf landelijk
- PGB Wmo
- PGB Jeugd
- Beschermd wonen (Wmo)
- Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering
- Coördinatie en beleid Wmo
- Coördinatie en beleid Jeugd

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 6 Sociaal domein		2026
Lasten		
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>		
<i>Actualisatie opvang Oekraïne</i>		-700.000
<i>SPUK huisvesting statushouders (grote gezinnen)</i>		-35.000
 <u>Beleidsveld Wmo</u>		
<i>Minder lasten Wmo voorzieningen en beschermd wonen</i>		390.000
 <u>Beleidsveld Jeugd</u>		
<i>Prognose kosten jeugdzorg</i>		-1.600.000
Totaal lasten		-1.945.000
 Baten		
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>		
<i>Actualisatie opvang Oekraïne</i>		700.000
<i>SPUK huisvesting statushouders (grote gezinnen)</i>		35.000
 <u>Beleidsveld WMO</u>		
<i>Eigen bijdrage</i>		30.000
Totaal baten		765.000
Totaal programma 6		-1.180.000

Toelichting cijfers

Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang Oekraïne

De begroting voor 2026 is geactualiseerd. De vergoeding voor de opvanglocaties is weer geactualiseerd. Per saldo wordt het neutraal opgenomen. Zie baten en lasten.

Het verschil tussen de werkelijke kosten en opbrengsten wordt bij de jaarrekening 2026 verrekend met de reserve voor spoedzoekers.

SPUK statushouders (grote gezinnen)

In 2026 hebben we bij het Rijk een aanvraag gedaan voor een tegemoetkoming voor het huisvesten van grote gezinnen. De beschikking hebben we inmiddels ontvangen. Vanuit het Rijk ontvangen we € 35.000. Deze middelen zijn inmiddels ingezet om de woning gereed te maken voor bewoning door een groot gezin.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Voorzieningen/Beschermd Wonen

We verwachten minder lasten op met name de voorzieningen Hulp bij het huishouden (€ 90.000) en Begeleiding (€ 50.000). Daarnaast wordt de financiële uitvoering van Beschermd Wonen in Friesland geregeld via de samenwerking Sociaal Domein Friesland. We verwachten op dit onderdeel een positief resultaat. Het resultaat wordt over de Friese gemeenten verdeeld middels een vaste verdeelsleutel (€ 250.000).

Eigen bijdrage

Doordat er meer mensen zijn die de eigen bijdrage voor de Wmo moeten betalen verwachten we € 30.000 extra baten.

Beleidsveld jeugd

Meer kosten jeugdzorg

Het aantal jeugdigen met jeugdzorg is licht toegenomen. Wij zien vooral aanzienlijke stijgingen van de tarieven en zorgkosten. Hierdoor neemt niet alleen het beroep op jeugdzorg toe, maar worden ook de gemiddelde kosten per traject hoger. Daarnaast zorgen enkele individuele casussen voor extra financiële belasting. Wanneer passende jeugdzorgplekken niet beschikbaar zijn, zijn gemeenten vaak genoodzaakt tijdelijke maatwerkvoorzieningen in te zetten, zoals crisisopvang in vakantiehuisjes, gespecialiseerde individuele begeleiding of verblijf buiten de regio. Door het gebrek aan beschikbare zorgplekken duren deze situaties regelmatig langer dan gewenst, waardoor de kosten per cliënt sterk oplopen.

Het resultaat van bovenstaande is dat de kosten voor jeugdzorg in 2026 hoger dan begroot. Zoals gezegd wordt dit veroorzaakt door twee zaken:

- € 600.000 vanwege hogere reguliere jeugdzorglasten.
- € 1.000.000 vanwege specifieke extra jeugdzorglasten in verband met geen passend en beschikbaar zorgaanbod voor enkele kinderen.

Wij verwachten dat hier een structureel component in zit en nemen dit mee bij de voorjaarsnota 2027 en kadernota 2028.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s)	Bos, Den Hartigh, Hoen, Hartog
Organisatie	Beleid en Sport & Leefstijl

Taakvelden

- Riolering
- Volksgezondheid
- Milieubeheer
- Afval
- Begraafplaatsen en crematoria

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu		2026
Lasten		
<u>Riolering</u>		
Omzetting reserve naar voorziening egalisatie riolering	-596.000	
Correctie reeds geraamde onttrekking reserve riolering	50.000	
<u>Afval</u>		
Hogere verwerkingskosten GFT	-60.000	
Storting in de reserve afval	-100.000	
<u>Milieubeheer</u>		
SPUK aanpak energiearmoede	-58.010	
Totaal lasten	-764.010	
Baten		
<u>Riolering</u>		
Omzetting reserve naar voorziening egalisatie riolering	596.000	
Correctie reeds geraamde onttrekking reserve riolering	-50.000	
<u>Afval</u>		
Hogere opbrengsten afvalbrengstation	60.000	
Dividend Omrin 2025	100.000	
<u>Milieubeheer</u>		
SPUK aanpak energiearmoede	58.010	
Totaal baten	764.010	
Totaal programma 7	0	
Mutaties reserves		
Verrekening met reserve Afval	100.000	
Onttrekking reserve riolering (omzetting naar voorziening)	-546.000	
Totaal mutatie reserves programma 7	-446.000	

Toelichting cijfers

Riolering

Omzetting bestemmingsreserve riolering naar voorziening egalisatie riolering

De gemeente beschikt op dit moment over een bestemmingsreserve vervanging en onderhoud riolering. Deze reserve wordt gebruikt om financiële overschotten en tekorten binnen het product riolering op te vangen.

Naar aanleiding van een overleg met de accountant is beoordeeld of deze financiële middelen volgens de geldende verslaggevingsregels op de juiste wijze zijn verwerkt. Daarbij is geconcludeerd dat de huidige bestemmingsreserve op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moet worden aangemerkt als een voorziening. De reden hiervoor is dat de middelen in deze reserve afkomstig zijn uit de rioolheffing. Deze heffing wordt door inwoners en bedrijven betaald voor een specifiek doel, namelijk het beheer, onderhoud en de vervanging van de riolering. Hierdoor kunnen deze middelen niet vrij door de gemeenteraad voor andere doeleinden worden ingezet.

De voorgestelde omzetting heeft geen gevolgen voor de beschikbare middelen voor het gemeentelijk rioleringsstelsel en leidt ook niet tot extra lasten voor inwoners. Het betreft uitsluitend een wijziging in de financiële verwerking en presentatie in de gemeentelijke administratie en jaarrekening. We stellen voor om de bestemmingsreserve vervanging en onderhoud riolering met een saldo van € 596.000 op te heffen en dit bedrag toe te voegen aan de nieuw te vormen voorziening riolering. Ook de reeds geraamde onttrekking aan de reserve riolering van € 50.000 wordt omgezet naar een onttrekking aan de nieuwe voorziening.

Met deze wijziging sluit de gemeente aan bij de geldende BBV-regelgeving en de opvatting van de accountant. Hiermee wordt voorkomen dat sprake is van een rechtmatigheidsafwijking in de jaarrekening.

Milieubeheer

SPUK Energiearmoede

Vanuit het Rijk hebben we een extra bijdrage ontvangen voor SPUK Energiearmoede, deze middelen mogen we uitgeven tot en met 2027.

Afval

Lasten

De lasten vallen hoger uit dan begroot doordat de verwerkingstarieven voor GFT-afval zijn gestegen. Hierdoor nemen de verwerkingskosten van GFT toe.

Baten

De baten vallen hoger uit dan begroot door hogere opbrengsten van het afvalbrengstation als gevolg van tariefaanpassingen. Daarnaast heeft Omrin naar aanleiding van het positieve bedrijfsresultaat 2025 dividend uitgekeerd.

Reserve mutaties

Als gevolg van de genoemde factoren onder Afval ontstaat een positief saldo van € 100.000. Dit bedrag wordt gestort in de reserve Afval.

De bestemmingsreserve riolering wordt opgeheven, daarom vindt er een onttrekking plaats van € 596.000. De reeds geraamde onttrekking van € 50.000 wordt hierop in mindering gebracht.

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s)	Bos, Hoen, Hartog
Organisatie	Beleid, Projecten en Vastgoed, Grondzaken & Facilitair

Taakvelden

- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing		2026
Baten		
<u>Wonen en bouwen</u>		
Chalets huur- en energietoelage		35.000
Totaal baten		35.000
Totaal programma 8		35.000

Toelichting cijfers

Wonen en bouwen

Chalets huisvesting (hoofdweg)

Door hogere huur- en energieopbrengsten (toelage) dan vooraf begroot, zijn de inkomsten hoger uitgevallen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s)	Hartog
Organisatie	Advies & Ondersteuning

Taakvelden

- OZB woningen
- OZB niet-woningen
- Belastingen overig
- Economische promotie
- Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
- Treasury

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		2026
Lasten		
<u>Treasury</u>		
Rente herfinanciering langlopende geldleningen		150.000
Totaal lasten		150.000
Baten		
<u>Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds</u>		
Meicirculaire 2026		484.000
Verrekening gemeentefonds voorgaande jaren		600.000
<u>Treasury</u>		
Ontvangen rente schatkistbankieren		250.000
Totaal baten		1.334.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen		1.484.000

Toelichting cijfers

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Meicirculaire

De algemene uitkering laat ten opzichte van de voorjaarsnota 2026 een positieve bijstelling zien van € 484.000. Dit is gebaseerd op de meicirculaire 2026 die we van het Rijk hebben ontvangen. De raad is via een afzonderlijke memo geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds.

Verrekening gemeentefonds voorgaande jaren

Na afloop van een jaar krijgen we vaak nog verrekeningen van het gemeentefonds van voorgaande jaren. Zo hebben we in 2026 ook diverse verrekeningen ontvangen voor het uitkeringsjaar 2023, 2024 en 2025. Dit houdt in dat we ongeveer € 600.000 aan nagekomen middelen hebben ontvangen.

Treasury

Rente

We hebben rekening gehouden met rente vanwege herfinanciering langlopende geldleningen. Dit is echter nu nog niet nodig, daardoor kan er € 150.000 vrijvallen. Daarnaast ontvangen we meer rente vanuit het schatkistbankieren. We verwachten hierdoor een voordeel van ongeveer € 250.000.

Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten

Overzicht kosten overhead

Overzicht kosten overhead

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overzicht Overhead		2026
Lasten		
<u>Overhead</u>		
Prognose personeelsbudget		-350.000
Uitvoering project kernapplicaties (OWO-BV/Weststellingwerf)		-600.000
Uitvoering project kernapplicaties (OWO-B&R/Ooststellingwerf)		-40.000
10 jaar OWO-samenwerking		-25.000
Voorzieningen (RVU en verlofsparen)		-130.000
Instellen voorziening bovenwettelijk verlof		-560.000
Totaal lasten		-1.705.000
Baten		
<u>Overhead</u>		
Uitvoering project kernapplicaties (bijdrage OWO)		400.000
Hoofdlijnenakkoord GGZ		105.000
Beleidsadviseur Gezonde Leefomgeving		82.500
Totaal baten		587.500
Totaal overhead		-1.117.500

Toelichting cijfers

Overhead

Prognose personeelsbudget

Op de totale salariskosten verwachten wij een overschrijding van circa 1% van het salarisbudget (komt ongeveer uit op € 350.000). De overschrijding hangt voornamelijk samen met de extra personele inzet die gedurende het jaar noodzakelijk was vanwege ziekteverzuim, zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Door deze vervanging kon de continuïteit van de dienstverlening worden gewaarborgd en bleef voldoende capaciteit en expertise beschikbaar voor de uitvoering van reguliere en prioritaire werkzaamheden.

Uitvoering project kernapplicaties

In het voorjaar is besloten om de Multitenant oplossing (één omgeving) voor drie gemeenten los te laten. Dit betekent dat er een nieuwe planning moest worden opgesteld in overleg met de leverancier PinkRocade Local Government. De planning is eind van deze zomer afgerond. De livegang staat gepland in de periode van begin 2027 tot halverwege 2027. De vertraging leidt tot hogere kosten voor de inhuur. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. De extra kosten worden geraamd op € 600.000, waarbij 2/3 voor rekening komt voor de beide andere OWO-gemeenten (€ 400.000 baten).

Ook gemeente Ooststellingwerf maakt extra kosten vanwege dit project. Wij krijgen hiervoor 1/3 deel van de kosten in rekening gebracht, dat betekent een extra bedrag van € 40.000 voor ons.

10 jaar OWO-samenwerking

In 2026 bestaat de OWO-samenwerking tien jaar. In de afgelopen tien jaar is de OWO-samenwerking stevig verankerd binnen de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland. Om deze mijlpaal te markeren wordt een jubileumfestival georganiseerd waarvoor alle medewerkers, collegeleden en raadsleden van de drie gemeenten worden uitgenodigd. Het festival staat in het teken van ontmoeting, verbinding en trots op wat de samenwerking de afgelopen tien jaar heeft opgeleverd. De kosten van het festival zijn niet opgenomen in de reguliere begroting.

Storting voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen bovenwettelijke verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst omzetten in spaarverlof. De verplichting van dit spaarverlof moet in de voorziening worden opgenomen. Op basis van de gegevens van het eerste half jaar verwachten we dat er in ieder geval een dotatie van € 90.000 in de voorziening nodig is. De exacte dotatie aan de voorziening wordt bij de jaarrekening vastgesteld.

Storting voorziening RVU

In de cao is de RVU opgenomen. Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Hiervoor moet dan een bedrag in de voorziening RVU worden gestort. In 2026 is er een nieuwe RVU-overeenkomst afgesloten, waardoor een extra dotatie in de voorziening nodig is. Wij verwachten dat er een dotatie van € 40.000 nodig is. De exacte dotatie aan de voorziening wordt bij de jaarrekening vastgesteld.

Instellen voorziening bovenwettelijk verlof

De accountant heeft bij de jaarrekening 2025 geconstateerd dat er bij het bovenwettelijk verlof van medewerkers sprake is van een verplichting die niet jaarlijks van vergelijkbare omvang is. Volgens het BBV moet er voor deze verplichtingen een voorziening worden gevormd. Wij hadden deze voorziening nog niet. Om onrechtmatigheden te voorkomen, stellen wij deze voorziening bij deze najaarsnota in. We verwachten aan het einde van het jaar een dotatie aan deze voorziening te moeten doen van € 560.000. De exacte dotatie aan de voorziening wordt bij de jaarrekening vastgesteld.

Hoofdlijnenakkoord GGZ

In 2026 hebben wij vanuit het Hoofdlijnenakkoord GGZ een bedrag van € 105.000 ontvangen. Dit bedrag was bij het opstellen van de begroting nog niet bekend en is daarom nog niet begroot. Omdat het bedrag inmiddels is ontvangen, wordt dit nu verwerkt in de begroting.

Beleidsadviseur Gezonde Leefomgeving

Voor de Beleidsadviseur Gezonde Leefomgeving verwachten wij een bedrag van € 82.500 te ontvangen. Dit bedrag was bij het opstellen van de begroting nog niet bekend.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overige baten en lasten		2026
Lasten		
<u>Overige baten en lasten</u>		
Vrijval stelpost coalitieakkoord		250.000
Financiële verwerking coalitieakkoord - jongerenwerker		-35.000
Financiële verwerking coalitieakkoord - 0,4 fte wethouders		-26.000
Kleine afwijkingen		132.249
Totaal lasten		321.249
Totaal overige baten en lasten		321.249

Toelichting cijfers

Stelpost coalitieakkoord

In de begroting is een stelpost opgenomen voor de uitwerking van het coalitieakkoord. Deze stelpost wordt in 2026 ingezet voor een extra jongerenwerker en de uitbreiding van 0,4 fte wethouders. Zie bijlage 2 van het coalitieakkoord 2026-2030 'Met elkaar. Voor Weststellingwerf'. Het restant van de stelpost valt vrij.

Kleine afwijkingen (verzamelpost)

Deze post bestaat uit diverse financiële afwijkingen met een omvang kleiner dan € 50.000. Conform de financiële verordening worden dergelijke afwijkingen niet afzonderlijk toegelicht. Hoewel deze afwijkingen individueel onder de rapportagegrens van € 50.000 blijven, worden zij vanuit het oogpunt van een actuele en rechtmatige begroting wel financieel verwerkt in de begrotingswijziging.

Deze kleinere afwijkingen zijn in de najaarsnota gebundeld opgenomen onder het overzicht Overige baten en lasten. In de begrotingswijziging worden de mutaties echter verwerkt op de betreffende programma's waarop zij betrekking hebben. Hierdoor kan een verschil ontstaan tussen de presentatie in de tabellen van de najaarsnota en de indeling van de begrotingswijziging.

Indien een afwijking, ondanks een beperkte financiële omvang, bestuurlijk of politiek relevant is, wordt deze wel afzonderlijk toegelicht.

Budgettair neutrale wijzigingen

Budgettair neutrale wijzigingen

Kapitaallasten juiste programma

De kapitaallasten zijn geherstructureerd. Daardoor nemen de kapitaallasten binnen sommige programma's toe en binnen andere af. Voor de begroting als geheel verandert er niets, de aanpassing is per saldo budgettair neutraal.

Doorbelasting loonkosten juiste programma

In de Voorjaarsnota zijn diverse personeel gerelateerde kosten beschikbaar gesteld. Deze kosten zijn in eerste instantie volledig begroot binnen het programma Overhead. Op de begrote loonkosten wordt een verdeelsleutel toegepast. Hierdoor worden de kosten verdeeld over de verschillende programma's. De herberekening is, net als alle andere doorbelastingen, per saldo budgetneutraal.

	Mutaties budgettair neutraal over programma's heen	Baten	Lasten
Programma 0			
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			19.806
Programma 1			
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			2.944
Programma 2			
Kapitaallasten juiste programma			5.415
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			70.177
Programma 3			
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			8.567
Programma 4			
Kapitaallasten juiste programma			-40.039
Dekking loonkosten juiste programma			-60.000
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			22.321
Programma 5			
Kapitaallasten juiste programma			-5.048
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			21.562
Programma 6			
Kapitaallasten juiste programma			12.538
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			132.982
Programma 7			
Kapitaallasten juiste programma			9.900
Overzicht algemene dekkingsmiddelen			
Kapitaallasten juiste programma			-872
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			60.721
Programma 8			
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			26.718
Overhead			
Kapitaallasten juiste programma			19.751
Dekking loonkosten juiste programma			60.000
Doorbelasting loonkosten naar juiste programma			-365.798
Overige baten en lasten			
Kapitaallasten juiste programma			-1.645
Totaal budgettair neutrale wijzigingen		0	0